

TARİH ÖNEMLİ NOTLAR

- 1-) İlk kez Mondros (30 Ekim 1918) Antlaşmasıyla Osmanlılar fiilen bitmiştir.
- 2-) İlk işgal : Musul (İngilizler)
- 3-) İlk direniş : Hatay-Dörtyol (Fransızlara)
- 4-) İlk cemiyet : Trakya-Paşaeli Cemiyeti
- 5-) İlk Kuva-i Milliye örgütlenmesi : Batı Anadolu'da Yunanlılara karşı (Ayvalık)
- 6-) İlk kez Paris Barış Konferansında (18 Ocak 1919) İzmir Yunanlılara verildi.
- 7-) Manda fikri ilk kez Paris Barış Konferansında ortaya çıktı.
- 8-) İlk Türk haklılığını gösteren uluslararası belge : Amiral Bristol Raporudur.
- 9-) İlk Kuva-i Milliye Cephesi : Ayvalık
- 10-) İlk Kurtuluş Savaşı belgesi : Amasya Genelgesi
- 11-) İlk cumhuriyet belirtisi : Amasya Genelgesi, "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır."
- 12-) Mustafa. Kemal'in ilk ihtilal bildirisi : Amasya Genelgesi
- 13-) İlk milli kararların alınması : Erzurum Kongresi
- 14-) İlk Temsil Heyeti : Erzurum Kongresinde kuruldu.
- 15-) İlk Manda reddi : Erzurum Kongresinde oldu.
- 16-) İlk Milli Kongre : Sivas Kongresi'dir.
- 17-) İlk kez cemiyetler, Sivas Kongresinde birleştirildi. (Anadolu ve Rumeli Müdafai-i Hukuk Cemiyeti)
- 18-) İlk kez Temsil Heyeti Sivas Kongresinde millileştirildi.
- 19-) Temsil Heyeti'nin ilk siyasi başarısı : Damat Ferit Paşa Hükümetinin istifasıdır.
- 20-) İlk kez Amasya Görüşmelerinde Temsil Heyeti İstanbul hükümeti tarafından hukuken tanınmıştır.
- 21-) İlk Kurtuluş Savaşı resmi bildirisi : Misak-ı Milli
- 22-) Kapitülasyonlara ilk tepki : Misak-ı Milli
- 23-) İlk Milli Sınır kavramı : Erzurum Kongresi
- 24-) İlk milli sınırların belirlenmesi : Misak-ı Milli
- 25-) İlk Milli Meclis : 23 Nisan 1920 TBMM
- 26-) İlk geçici meclis başkanı : Sinop Milletvekili Şerif Bey
- 27-) İlk Meclis Başkanı : Mustafa Kemal

- 28-) İlk Hükümet : Meclis Hükümetidir.
- 29-) İlk yeni Türk Devleti Anayasası : 20 Ocak 1921 Teşkilat-ı Esasiye
- 30-) İlk Kanun : Ağnam vergisi (Hayvan vergisi) 24 Nisan 1920
- 31-) Ayaklanmalara karşı ilk önlem : Hıyaneti Vatanîye Yasası (29 Nisan 1920)
- 32-) Kuva-i Milliye' nin bir bayrak altında toplanması : 9 Ekim 1920 Pozantı Kongresi
- 33-) İlk kez Düzenli Ordu 8 Kasım 1920'de Batı cephesinde kuruldu.
- 34-) TBMM'nin ilk siyasi başarısı : Gümrü Antlaşması (Ermenistan) – 3 Aralık 1920
- 35-) I.TBMM tarafından kurulan düzenli ordunun ilk askeri başarısı : I. İnönü Muharebesi
- 36-) Yeni devleti ilk tanıyan batılı devlet : Rusya (Moskova Antlaşması)
- 37-) TBMM'nin ilk müttefiki : Rusya
- 38-) Yeni devleti ilk tanıyan İtilaf Devleti : Fransa (Ankara Antlaşması)
- 39-) İlk Anadolu'yu terk eden : İtalya (Sakarya Savaşı)
- 40-) İtilaf devletleri TBMM'yi hukuken Londra Konferansında tanıdılar.
- 41-) Doğu sınırimız son şeklini alması : Kars Antlaşması (Kafkas Devletleri)
- 42-) Güney sınırimız son şeklini alması : Ankara Antlaşması (Fransa)
- 43-) Irak sınırimız son şeklini alması : 1926 Ankara Antlaşması (İngiltere)
- 44-) Batı sınırimız son şeklini alması : Lozan Antlaşması
- 45-) İlk ve tek yenilgi : Eskişehir-Kütahya Muharebesi
- 46-) İlk başkomutan yasasıyla Mustafa Kemal "Başkomutan" olarak Sakarya'da savaştı.
- 47-) İlk Genelkurmay Başkanı : Fevzi Çakmak
- 48-) İlk Cumhurbaşkanı : Mustafa Kemal
- 49-) İlk Başbakan : İsmet İnönü
- 50-) İlk Meclis Başkanı : Ali Fethi Bey (Cumhuriyet dönemi)
- 51-) T.C. ilk siyasi partisi : Cumhuriyet Halk Fırkası
- 52-) T.C. ilk muhalefet partisi : Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- 53-) İlk güçler birliği : 1921 anayasasında
- 54-) İlk güçler ayrılığı : 1961 anayasasında
- 55-) Unvan alan ilk şehir : Maraş'tır. (Kahraman)
- 56-) İlk kez çok partili hayata 1946'da geçildi.

57-) Osmanlı Devleti'nin resmen bitişi : 1 Kasım 1922 Saltanatın kaldırılmasıdır.

58-) Kurtuluş Savaşı fiilen bitişi : Mudanya Ateşkes Antlaşması

59-) Kurtuluş Savaşı resmen bitişi : Lozan Antlaşması

60-) Laikliğin ilk aşaması : Saltanatın kaldırılması.

61-) 1930'da Devletçilik ilkesine geçildi.

62-) İlk beş yıllık kalkınma planı 1933-1938 yıllarında uygulandı.

63-) 1937'de Atatürk İlkeleri, anayasaya girdi.

KAYNAK: <http://www.sureklikpss.com/>

GENEL TÜRK TARİHİ

- 1- İslamiyet'inin Hindistan'a yayılmasında etkili olan Türk-İslam devleti Gaznelilerdir.
- 2- İslamiyet'ten Önceki Türk Devletlerinde, ölen kişinin silahı ve eşyalarıyla birlikte gömülmesi, ölümden sonra da hayat olduğuna inandıklarını göstermektedir.
- 3- Macaristan'da yapılan kazılarda Avarlar'a ait pek çok tunç, gümüş ve altın ziynet eşyası bulunmuştur. Bu bilgiye bakılarak Avarlar'ın değerli madenleri tanıdıkları söylenebilir.
- 4- İslamiyet'ten Önce kurulan Türk Devletlerinde, devlet işlerinin görüşülüp karara bağlandığı yere Kurultay denir.
- 5- Türklerin Orta Asya'dan göç etmelerinin en önemli nedeni, Kuraklık nedeniyle ekonomik sıkıntı içinde olmalarıdır.
- 6- Orta Asya'da Türklerin takvim düzenlemiş olmaları, Gökbilim ile ilgilendiklerini göstermektedir.
- 7- Türkler önceleri göçebe bir yaşam sürdükleri için, yaptıkları sanat eserleri taşınabilir nitelikteydi. Sanat eserleri arasında halıların yaygın olması buna bir kanıt olarak gösterilebilir.
- 8- Anadolu Selçuklu paralarını, Osmanlı paralarından ayıran özellik; paralarının üzerinde Sultanların portreleri ve aslan resimleri bulunmasıdır.
- 9- Uygurların Budizm ve Maniheizm dinlerini kabul etmeleri, sanat alanında gelişmelerinde etkili olmuştur.
- 10- Türk Devletlerinde, önceki dönemlerde ekonomik etkinlikler yalnız hayvancılığa dayanıyordu. Daha sonra bu durum değişmiş, tarım önem kazanmıştır. Tarım Uygurlar zamanında önem kazanmaya başlamıştır.

- 11- Karahanlılar Devletinin Türk tarihindeki önemi; ilk Müslüman Türk devleti olmasıdır.
- 12- Anadolu Selçuklu döneminde esnaflar, Ahi topluluğu olarak örgütlenmiştir.
- 13- Selçuklular bölge veya eyaletlerin başına idareci olarak atadıkları şehzadelerin yanına "Atabey" ünvanlı kişileri de verirdi. Bu uygulamadaki temel amaç şehzadeleri devlet yönetimiyle ilgili konularda yetiştirmek.
- 14- Türk Denizciliğinin Anadolu Selçukluları Dönemine kadar gelişmemesinde başlıca etken, Ülke topraklarının coğrafi konumudur.
- 15- Çin'den başlayarak Ön Asya'ya ulaşan İpek Yolu'nun geçtiği yerler zaman zaman değişmiştir. Güçlü devlet ve kabilelerin tutumlarında değişme olması bu durumun oluşmasında etkili olmuştur.
- 16- Türk adının millet olarak geçtiği, Türk Edebiyatı ve Tarihinin ilk yazılı örnekleri olan edebi metinler, Orhun Anıtlarıdır.
- 17- İslamiyet öncesi Türklerde her türlü devlet işlerinin görüşülüp, karara bağlandığı kuruma Toy (Kurultay) denir.
- 18- Malazgirt savaşından sonra Anadolu'da kurulan ilk Türk Beyliklerin, Artukoğulları, Saltukoğulları, Danişmentliler, Mengücekoğullarıdır.
- 19- Selçuklularda ve Osmanlılarda gelişemeyen sanat dalı heykeltir.
- 20- Türkiye Selçuklu devletinde İznik ve Konya başkentlik yapmış şehirlerimizdir.
- 21- İslâmiyet öncesi Türk tarihinin ve edebiyatının en önemli Türkçe kaynaklarından biri olan Orhun Yazıtları, Kutluk (II. Göktürk) devleti dönemine aittir.
- 22- Türk devlet yöneticileri İslâmiyet öncesi dönemde, Kağan ünvanını kullanmışlardır.
- 23- Uyurlara ait destanlar, Türeyiş ve Göç destanlarıdır.
- 24- Tefsir, Hadis, Fıkıh ve Kelam, İslami bilimlerdir.
- 25- Öğrenimin vakıflar sayesinde ücretsiz olarak sürdürülmesi ve İslâm dünyasına yayılması, Selçuklular döneminde gerçekleşmiştir.
- 26- Nizamülmülk, Alparslan'dan aldığı yetki ile hangi kurumun açılmasında Türk İslâm tarihinde ilk olmuştur? Bağdat Nizamiye Medresesi
- 27- Anadolu Selçuklu Devletinde ticareti geliştirmek için gerekli ana yollar üzerinde, Kervansaraylar inşa edilmiştir.
- 28- Edirne ilinde, Anadolu Selçuklu devletinden kalma eser bulunmaz.

29- Türk ıslam devletlerin de Sultanın Müslüman halkının gözünde meşru bir egemen güç olarak kabul edilmesi, Hutbe ile sağlanırdı.

30- Orta Asya Türklerinde varlığı sürekli olmayan toplumsal ve siyasal birime Budun denir.

31- Yenisey Yazıtları ve Manas Destanı, Kırgızlara aittir.

32- ıslamiyet öncesi Türk Devletlerinin ortak özellikleri; Devlet boyların birleşmesiyle kurulur, Temel ekonomik yapı hayvancılığa dayalıdır, Önemli kararlar Kurultay tarafından alınır, Yerleşik yaşam biçimi yaygın değildir

33- ıslamiyet öncesi kurulan Türk devletlerinden Uygurlar bir çok yönüyle diğerlerinden farklı özelliklere sahiptir.

34- Orta Asya Türklerinde ceza infaz sisteminde uzun süreli hapis cezalarının uygulanmamış olmasının temel nedeni, Göçebe yaşam biçiminin egemen olmasıdır.

35- Malazgirt Savaşı'ndan sonra başlayan Anadolu'nun Türkleşmesi sürecinin başlarını araştıran bir kişi dönemin mimari eserlerini öncelikle, Erzurum yöresinde araştırması gerekir.

36. Anadolu Selçuklularında yer alan mimari yapılardan kervansaray ve Bedesten doğrudan ticari faaliyetlerle ilgilidir.

37- Anadolu Selçuklu plastik sanatında en çok işlenen konu, insan-Hayvan-bitki

38- ıslam öncesi Türk Devletlerinde; I. Önemli kararlarda Kurultaya danışılır II. Yönetimde öncelik hanedana aittir.III. Hakanların yetkileri töre tarafından sınırlandırılmıştır.IV. Hakanların önemli dini törenleri doğrudan yönetmeleri istenirdi.

39-Anadolu Selçukluları ve Osmanlılarda birçok hizmeti bir arada vermek için inşa edilen külliyelerin ana yapısı Camidir.

40- Anadolu Selçuklu dönemine ait eserler; Sivas Gök Medrese - Eşrefoğlu Camii - Sultan Han

41-Anadolu Selçuklularında dini, sosyal, kültürel etkinliği bir arada verilmesini sağlayan mimari yapılara Külliye denir.

42- Türk-ıslam devletlerinde Saltanatın Müslüman halk tarafından meşru görülmesi için Sultan adına hutbe okutulur, Para bastırılırdı.

43- ıslam öncesi Orta Asya'da heykel sanatının geliştiğini söyleyen biri Orhun Anıtlarını görüşlerine kanıt olarak gösterebilir.

44- Orhun yazıtlarının özellikleri; Türk adının geçmesi, Türkçe yazılmış olması, ilk Türk alfabesinin kullanılması, ilk milli yazılı kaynak olması, Göktürkler Hakkında bilgi vermesi.

45- Gök-Medrese, Sultan Han, Gevher Nesibe Külliyesi, Keykavus şifahanesi Anadolu Selçuklu dönemine aittir.

46- İslam Öncesi Türk devletlerinde boy beylerinden oluşan Kurultay, hakanın seçiminde etkili rol oynardı. Kurultay başarılı olamayan halkına refah sağlayamayan töreye aykırı hareket eden hakanı görevden alabilirdi. Bu bilgilere dayanarak; Hükümdarlar yasalara uymak zorundadır, Hakanların halka karşı sorumlulukları vardır, Hükümdarların yetkileri sınırlıdır, Kurultay devlet yönetiminde etkilidir. Yargılarına ulaşabiliriz.

47- Uygurlarda; I. Ticaret ve tarımın gelişmesi II. şehir kültürünün yaygınlık kazanması III. Kütüphanelerin açılması Uygurların yerleşik yaşama geçtiklerinin kanıtlarıdır.

48- İslam Öncesi Türk Devletlerinden,

- Büyük Hun imparatorluğu döneminden kalan kurganlarda bulunan taşınabilir malzemeden yapılmış silahlar, eyerler ve elbiselerin hayvan resimleriyle süslendiği görülmüştür.

- Göktürkler döneminden kalan kurganlarda ise, altın ve gümüşten yapılmış süs eşyaları, demirden yapılmış kılıç ve mızrak gibi silahlara rastlanmıştır.

Bu bilgilere dayanarak Türklerle ilgili olarak Savaşçı özellik taşıdıklarının, Madenlerden yararlandıklarının, Ölümünden sonraki yaşama inandıklarının, Sanatı yaşam biçimine göre geliştirdiklerinin göstergesi olarak değerlendirilebilir.

49- -Atabeyler Selçuklular döneminde şehzadeleri eğitmekle görevlidir. - Bağımsızlıklarını ilan etmeleriyle Selçuklu Devletinin yıkılışını hızlandırmışlardır.

50- Sivas'ta bulunan Keykavus şifahanesi Anadolu Selçuklu döneminde yapılmıştır.

51- Orta Asya devlet ve toplum hayatını düzenleyen törenin en temel özelliği yazısız olmasıdır.

52- II.Göktürk Devleti bazı özellikleri; ilk Türk alfabesini yaratmışlardır.Sosyal devlet anlayışını sürdürmüşlerdir. Uygurlar tarafından varlıklarına son verilmiştir.

53- Uygurların Budizm ve Maniheizm dinlerini kabul etmeleri Sanat alanında gelişmelerinde etkili olmuştur.

54- Karahanlılar; Devletin resmi dili Türkçe'dir, Kutadgu Bilig bu dönemde yazılmıştır, Devlet ailenin ortak malıdır, ilk Türk-İslam devletidir.

55- Selçuklu Devletinde, din ve ırk ayrımı yapmadan halka boş araziler üretim artışına ulaşmaya çalışılmıştır.

56- Anadolu Selçukluları, Kervansaraylar ve Loncalar ile üretim ve ticaret hayatını düzenlemeyi ve geliştirmeyi amaçlamışlardır

57- Türkler tarihte pek çok devlet kurmuşlardır. Bu devletler belli bir zaman sonra yıkılmışlardır. Büyük Selçukluların yıkılma nedenlerinden en önemlisi; Ülkenin hanedan üyeleri arasında paylaşılmasıdır.

58- Orta Asyada kurulan Türk Devletlerinin kısa sürede parçalanıp yıkılmasında Ülkenin hanedana ait olması etkili olmuştur.

59- Orta Asya'da Uygurlara ait şehirlerde Kervansarayların yanında Hristiyan, Budist ve Maniheizt mabetlerinin kalıntılarının yan yana bulunmuş olması; ınanç özgürlüğünün olduğunun, Ticari faaliyetlerin yaygın olduğunun, Hoşgörülü bir toplumun yaşadığının, Yerleşik yaşama geçildiğinin göstergesidir.

60- Karahanlılar ıslamiyeti kabul ettikten sonra da ülkeyi eski Türk geleneklerine göre doğu-batı olarak ikiye ayırmışlardır. Bu durum Geleneklere bağlılığın devam ettiğinin göstergesidir.

61- Anadolu Selçukluları tarafından Karadeniz'de Sinop, Akdeniz'de Alanya alındıktan sonra tersaneler kurulmuştur. Bu uygulamanın temel amacı öncelikle deniz ticaretini geliştirmektir.

62- Anadolu Selçuklularında Ahi örgütlenmesi içinde zanaatkarlar yer almıştır.

63- Uygurlardan önce Türk Tarihinde tapınak ve saray gibi yapılar azdı. Bu durum Türklerin yerleşik yaşama geçmemelerinden kaynaklanmaktadır.

64- Göktürk anıtları Türkçe yazılan ilk belgelerdir. Uygurlarda dinsel metinlerinde Türkçe'yi kullanmışlardır. Karahanlılarda edebi dil Türkçedir. Bu durum Eski Türklerin Milli bilinci koruduklarının göstergesidir.

65-ıslamiyetten önce Türk Sanatında daha çok ****1, ahşap ve deri gibi malzemeler ve taşınabilir küçük boyutta eserler yapılmıştır. Göçebe yaşam sürdüklerinden malzeme ve sanat eserleri bu şekilde yapılmıştır.

66- Türk-ıslam edebiyatının ilk örnekleri Karahanlılar zamanında ortaya konulmuştur.

67- Gaznelilerin ıslam tarihindeki en önemli özelliği Hindistanı ıslamlaştırmalarıdır.

68- Selçuklular ve Harzemşahlar ıkta sistemini kullanmışlardır.

69- ılık Türk Devletlerinden Uygurlar şehirler kurarak, günümüze kadar gelen evler, tapınaklar, saraylar inşa etmişlerdir.

70- Türklerin göçebe bir hayat tarzından yerleşik toplum düzenine geçmeleri, beraberinde pek çok değişiklik getirmiştir. Ekip biçme aletlerine sahip olmaları bu değişiklikten biri olduğu savunulabilir.

71- ıslamiyetten Önce Türk Devletlerinde Kağanın eşine "Hatun" denirdi. Elçileri kabul etme yetkisinin olması, kağanı temsil etme yetkisinin olduğunu gösterir.

72- ıslamiyetten Önceki Türk Devletlerinin gelenekleri arasında; Siyasi, ekonomik, kültürel işlerin kurultayda görüşülüp karara bağlanması ve kimin kağan olacağının belirlenmesinde bazı özelliklerin ölçüt alınması "demokratik" yönetim özellikleri ile bağdaşmaktadır.

73- İlk Türk Devletlerinde hükümdarlar devleti yönetmenin kutsal bir görev olduğuna ve bu görevin kendilerine Tanrı tarafından verildiğine inanırlardı. Devleti yönetirken töreye uygun davranmak zorundaydılar. Töre ise Türk gelenek ve göreneklerinden meydana geliyordu. Bu bilgilere dayanarak hükümdarların yetkilerinin sınırsız olmadığı sonucuna varılabilir.

74-Orta Asya'da Türklerin yaşadıkları bölgelerde yapılan arkeolojik kazılarda sulama kanallarına rastlanmıştır. Hunlar ve Göktürkler devrine ait tahıl ambarları bulunmuştur. Göktürklerin, Çinlilerden ziraat aletleri ve tohumluk tahıl istedikleri bilinmektedir. Uygurların kurduğu sebze ve meyve bahçeleri hakkında Çin kaynaklarında bilgiler mevcuttur. Bu bilgilere göre Orta Asya Türkleri Tarımsal Faaliyetlerde bulunmuşlardır.

75- Orhon alfabesi Türklere özgü alfabedir.

76-Anadolu Selçukluları mimari yapıların iç ve dış süslemelerinde çini, taş, ahşap kullanmışlardır.

77-Batman Yakınlarındaki Hasankeyf'te Artuklular'a ait eserler bulunmaktadır.

78-Uygurların, hayvan ve toprak vergisi almaları onların yerleşik hayata geçtiklerinin kanıtıdır.

79- Eski Türk Devletlerinde,Devlet meselelerinin karara bağlandığı yer Kurultay (ıl veya Toy) denir.

80-Orhun kitabeleri, Göktürkler dönemine aittir.

81-Orta Asya'da Hunlarla ilgili yapılan kazı çalışmalarında mumyalanmış cesetler, at iskeletleri ve halılar bulunmuştur. Bu bilgiler Hunları'nın Ahiret hayatının varlığına inandıklarını göstermektedir.

82-Orhun abideleri ;I- ilk siyasi yapıtıdır., II- Türk tarihi ile ilgili bilgi vermektedir. II- ilk yazılı Türk kaynaklarıdır.

83-Orta Asya Türk devletlerinde sosyal hayatı düzenleyen ve yazılı olmayan kurallara Töre denir.

84-Türk-İslam dünyasında pozitif bilimler Farabi ile başlamıştır.

85-Kayseride bulunan Gevher Nesibe şifahanesi Anadolu Selçukluları dönemine aittir.

86-İslamiyet'ten önceki Türk Devletlerinde hükümdarın egemenlik hakkı ile ilgili olarak hangisine inanılırdı? Tanrı tarafından verildiğine

87- Orhun kitabelerinin tarih açısından önemini belirleyen özellikler ; a) Türk adının geçmesi ve Türkçe yazılmış olması Göktürkler ile ilgili ayrıntılı bilgi vermesi) Türk yazısının en eski alfabesi ile yazılması d) Siyasi bir beyanname olması e) VIII. yüzyılda yazılmış olması

88-Büyük Selçuklu Sultanı Melikşah döneminde; :Bağdat'a Nizamiye medresesinin kurulması,

.Medreselerde din bilimlerinin yanında pozitif bilimlerinde okutulması Yeni bir takvim düzenlenmesi sosyal hayatı olumlu yönde etkilemiştir.

89- Anadolu Selçuklu Devletinde 1. Mesut zamanında ilk kez basılan para bakır, 2. Kılıçarslan zamanında basılan para gümüş, 13. yüzyılda basılan para ise altındır. Bu duruma dayanılarak, Anadolu Selçuklu Devleti ekonomik ve siyasal gücü giderek artmıştır yargılarına varılır.

90-Orta Asya'da belirli tarihlerde kurulan Türk Devletlerinin kısa sürede yıkılmalarının sebebi nedir? Birçok boyun birleşmesinden meydana geldiği için

91-İslamiyet Öncesi Türk Devlet Geleneklerinde, hükümdar eşleri hükümdarın yanında Kurultay'a katılırlar ve elçi kabullerinde bulunurlardı. Bu durum kadınların da devlet yönetiminde söz sahibi olduğunu gösterir.

92-Orta Asya Türk Birliğini ilk defa Büyük Hun imparatoru Mete Han kurmuştur.

93-İslamiyetten Önceki Türk devletlerinde ordu tamamen Türklerden oluşturulurdu.

94-İslamiyetten Önceki Türk Devletlerinde inanış olarak genelde Göktanrı dini esastır.

95-Göktürkler ; 552 tarihinde Ötüken'de kuruldular. Devlet sorunlarının çözüm yeri Kurultay'dı. Devlet düzeni ve toplum ilişkileri Törelere göre düzenlenirdi. Ordu, Onlu sisteme göre kurulmuştur.

96-Eski Türk Devletlerinde en büyük yetki hükümdara aitti.

97-İslamiyet'ten Önce Orta Asya'da kurulan Türk Devletlerinde ekonomik hayatın temeli hayvancılığa dayalıdır. Uyğurlar'da ise ekonomik hayatta tarım ve ticaret ön plana çıkmıştır.

98-Asya'da birbirlerinden ayrı yaşayan Türk Boylarını Birleştirip tek bayrak altında toplayan ilk Türk Kağanı Mete Handır.

99-Selçuklularda resmi yazışmalar Farsça idi. Medreselerde eğitim Arapça yapılıyordu. Halk ve Ordu kesimi ise Türkçe konuşuyordu. Bu durum Selçuklularda Türk dilindeki gelişmenin yavaşlamasına sebep olmuştur.

100-Anadolu Selçuklularının, Anadolu'nun imarına özen göstererek özellikle yollar, hanlar, kervansaraylar ve karakollar yapmalarının amacı, Ticareti geliştirmek ve güvence altına almak.

101-Türk-İslam uygarlığında Resim ve Heykelticiliğin yasaklanması,. Oymacılık, kakmacılık, ve nakkaşlık gibi süsleme sanatlarının gelişmesini engellemiştir.

102-Günümüzde de kullanılmakta olan Orduda Onlu sistemi Hunlar günümüze kazandırmışlardır.

103-Türk İslam Devletlerinde, köyde yaşayanlar ile ilgili olarak; ürün üzerinden vergi verme, elindeki toprağa ona işleyebildiği sürece sahip olma,, ölüm halinde, erkek evlada toprağı işleme

olanağı tanıma gibi uygulamalar yapılmıştır.

104-Türkler'in ıslamiyet'e hizmetleri Abbasiler döneminde önem kazanmıştır.

105-Uygurlar, Orta Asya'daki diğer Türk Devletlerine göre Tarım, Resim ve Heykel alanlarında daha başarılı olmuşlardır.

106-Türklerin Orta Asya'da dış tehlikelerle karşı karşıya kalmaları ve topraklarının doğal sınırlarla korunmamış olması, Askerlik alanında yeteneklerinin gelişmesine neden olmuştur.

107-Yazıyı kullanan ilk Türk Devleti Göktürkler'dir.

108-Türklerin geleneksel dini olan şamanizm'in diğer dinlerin etkilerine açık olması, Türkler arasında çeşitli dinlerin yayılmasına ortam hazırlamıştır.

109-Türk-ıslam sanatında, çeşitli amaçlara hizmet eden yapı topluluğuna Külliye denir.

110-Türk –ıslam devletlerinde kişiler, bahçe yapabilme hakkına sahipti

113-Orta Asya'da kurulan Türk Devletlerinde yönetimin özellikleri; Ülke bölümler halinde yönetilirdi, Devlet Yönetiminde "töre" lere uyma zorunluluğu vardı, Hatun (hükümdarın eşi) kurultay'a katılırdı, Devlet yönetme yetkisinin hükümdara Tanrı tarafından verildiğine inanılırdı.

114- Türklerin tarih boyunca değişik ülkelerde yerleşmeleri, çeşitli alanlarda farklı boyutlarda gelişmeler göstermelerine neden olmuştur. Türkler askerlik alanında diğer ülkelerden en az etkilenmiştir.

115- Türk devletinin başında bulunan kimselere "Tanhu, Kağan, Han, Yabgu, ılteber" gibi çeşitli isimler verilmiştir.

116-Orhun Yazıtlarında; Göktürkler'de devlet adamlarının millete hesap vermesi, devlet ve halkın karşılıklı olarak görevlerinin belirtilmesi konuları belirtilmektedir.

117-ıslamiyet'ten Önceki Türk devletlerinin dini anlayışları; Gök Tanrıya inanılması, Ölümünden Sonra yaşama inanılması, Dinsel inançlara saygı gösterilmesi, Ölen kişinin mezarının yanına, öldürdüğü düşman sayısı kadar balbal (heykel) dikilmesi.

118-Hunlar ve Avarlar, Orta Asya'da teşkilatlı devlet kurmuşlardır.

119-Türk devletinin resmî adı olarak ilk defa kullanan, yedi ve sekizinci yüzyıllarda hüküm süren (681-745) Göktürk Devletiydi.

120-Eski Türklerde, Boylar birleşerek siyasî bir birlik haline gelirse, buna "budun" denirdi. Budunun başına geçen kimseye "han" adı verilirdi.

121-Talas Savaşı (751) ; Türk ve ıslam orduları ile Çin ordusu arasında yapılan meydan savaşıdır. Bu savaşın en önemli sonuçları Araplarla Türklerin arasındaki düşmanlığın azalması 2.

Çin'in batıya doğru ilerleyişi durdu.

122-Dandanakan Savaşı (1040), Selçuklular ile Gazneliler arasında yapılan, Selçukluların başarısıyla sonuçlanan savaş (1040). Dandanakan Savaşıdır. Dandanakan Savaşı, iki Türk devleti arasında yapılmıştır. Bu savaş,Büyük Selçuklu imparatorluğu 'nun kuruluşuna temel oldu.

123-Malazgirt Savaşı (1071) , Türklere Anadolu'yu kazandıran, Selçuklu-Bizans Savaşıdır. 1071 yılında yapılmıştır. Malazgirt Savaşı Haçlı Seferlerinin Temel Nedenidir.

124-Miryokefalon Savaşı (1174) , Anadolu Selçukluları ile Bizans arasında yapılan savaştır. Miryokefalon savaşı, Selçuk ve Bizans tarihinin dönüm noktalarından biridir. Türklerin, Malazgirt Savaşından sonra Bizans imparatorluğuna karşı kazandıkları ikinci savaştır. Bizans, Anadolu'da üstünlüğünü kaybetti.

125-Kösedağ Savaşı (1241), Anadolu Selçuklularının, Moğollara yenilmesiyle sonuçlanan ve 1 Temmuz 1243 tarihinde meydana gelen savaş. Türk-ıslâm tarihinde, önemli bir dönüm noktası teşkil eden bu savaş, Anadolu Selçuklu Devletinin yıkılmasına sebep olmuştur.

126-İslamiyetten Önce Alfabeyi Kullanan Türk Devletleri Göktürkler ve Uygurlardır, Göktürk Alfabesi ve Uygur Alfabesini kullanmışlardır.

127 Anadolu Selçuklu Devletinde, Devletin, hanedan mensupları arasında bölüşülmesinin; bölünmeye ve saltanat mücadelesine sebep olduğu görüldü.

128-Anadolu Selçukluların Ticareti Geliştirmek için yaptıkları faaliyetler: Türkiye Selçukluları, Anadolu'yu Müslüman ve gayrimüslim kavimler arasında bir köprü haline getirdiler. Dünya ticaret yollarını açıp, tedbirler aldılar. Ticarî ilişkileri zorlaştıran engelleri kaldırıp, ülkenin bir çok yerinde kervansaraylar yaptırıldılar. Yolcuların, buralarda hayvanları ile birlikte üç gün ücretsiz kalma ve yemek yeme hakları vardı. Buralara gelen Müslüman ve gayrimüslim, zengin-fakir, hür-köle bütün misafirlere aynı yemeğin verilmesi ve eşit muamele yapılması esastı. Kervansaraylar ve hanlar külliye halinde olup, hepsinin cami ve kütüphanesi vardı.

129-Anadolu Selçuklularında Medreseler, eğitim amacı ile oluşturulmuştur.

130-Hakan; Eski Türk ve Moğol imparatorlarına verilen unvan

131-Büyük Selçuklu imparatorluğu , İslamî ilimlerin eğitim ve öğretiminin yapıldığı ve zamanın fen bilimlerinin öğretildiği çeşitli fakültelere sahip, üniversite mahiyetinde büyük medreseler yaptırıldılar. En büyüğü, Bağdat'taki Nizamiye Medresesidir.

132- Orta Asya Türklerinde Kurultaya katılanlara, Toygun denir.

133-Türk Tarihinde denizcilik çalışmaları ilk kez Anadolu Selçuklu Devleti döneminde başlamıştır. Bunun temel nedeni Kurulduğu yerin üç tarafının denizlerle çevrili olmasıdır.

134- 375 Kavimler Göçü sonunda Roma imparatorluğunun gücünü yitirmesi, merkezi otoritenin bozulması ili Feodalite Rejimi ortaya çıkmıştır.

135-Orta Asya'da kurulan Türk Devletlerinde Ülkenin hükümdar ailesinin ortak malı sayılması ve hanedan üyeleri arasında paylaştırılması, Taht kavgaları sonucu devletlerin kısa sürede yıkılmasına sebep olmuştur.

136-Orta Asya Türk Devletlerinde din adamlarına, şaman (Kam) denir.

137-İslamiyet Öncesi Orta Asya Türk Devletlerinde, ilk Düzenli Ordu teşkilatı Hunlar tarafından kurulmuştur.

138-Türk adını devlet adı olarak ilk kez Göktürkler kullanmıştır.

139-İlk Yerleşik hayat Uygurlar tarafından benimsenmiştir.

140-Anadolu Selçukluları ticari geliştirmek için, Kervansaraylar yapmışlardır.

141- Göktürklerin Türk Tarihindeki Önemi Nedir? Türk Adıyla Kurulan ilk devlettir. Orta Asya'da bulunan en geniş topraklara sahip olan Türk devleti olarak tarihe geçmiştir.

142-Oğuz Kağan Destanı-Hunlar , Alp Er Tonga Destanı- Sakalar, Türeyiş ve Göç Destanları-Uygurlar, Ergenekon ve Bozkurt Destanları-Göktürkler, Manas Destanı-Kırgızlar

143-Konya Karatay Medresesi, Anadolu Selçukluları zamanında yapılmıştır.

144- Anadolu Selçukluları 1075-1308 tarihleri arasında Anadolu'da hüküm süren müslüman bir Türk devletidir.

145-Anadolu Selçukluları'nda tümüyle devletin mali olan topraklar dirlik,vakıf ve mülk olarak üçe ayrılırdı.Dirlik sultanın,kendisi için asker besleyip yetiştirmeleri koşuluyla Türkmen beylerine ve komutanlarına verdiği topraklardı.Mülk denen topraklar üstün hizmetlerde bulunanlara sultan tarafından verilirdi.Vakıf ise han,hamam,medrese gibi kurumların giderlerini karşılaması için ayrılmış topraklardı

146-Büyük Selçuklular Döneminde Yetenekli öğrencilerin okutulmasının ve topluma kazandırılması için Selçuklu sultanları, medreseleri kurup yaygınlaştırmışlardır.

147-Konya'da bulunan; İnce Minareli Medresesi , Karatay Medresesi, Sırçalı Medrese Türk sanatının hangi dönemine aittir? Anadolu Selçukluları Dönemine aittir.

148-Kuraklık, şiddetli kış, hayvanlar arasında bulaşıcı hastalıkların yayılması ve kendi aralarındaki iç mücadeleler nedeniyle Asya (Büyük) Hun Devleti yıkılmıştır. Buna rağmen çeşitli yönlere göç eden Türkler gittikleri yerlerde birçok yeni Türk devleti kurmuşlardır. Buna göre, Türklerin gittikleri yerlerde yeni Türk devletleri kurmaları Türklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir? Teşkilatçı bir özelliğe sahip olduğunun

149- Uygurlar ; I. Bugünkü matbaanın temeli olan hareketli matbaayı kurup kitap basmışlardır.II. Mani dinini kabul ettikten sonra birçok tapınak yapmışlardır. III. Buğday, arpa, darı gibi tarım

ürünleri yetiştirmişlerdir. IV. Basmil ve Karluklarla anlaşarak Kutluk (II.Göktürk) Devletini yıkmışlardır.

150- Uygurlar; Mani dinini kabul ettikten sonra birçok tapınak yapımları ve Buğday, arpa darı gibi tarım ürünlerini yetiştirmeleri, yerleşik yaşama geçtiklerinin kanıtıdır.

151- İlk Türk devletleri merkeziyetçi özelliğe sahip değillerdi. Türk töresine göre "ülke, hanedan üyelerinin ortak malıdır" anlayışı benimsenmişti. Bundan dolayı devlet doğu - batı olarak ikiye ayrılarak idare edilir ve hanedan üyeleri arasında paylaştırılırdı. Türk devletlerinde hükümdarın bütün erkek çocuklarının tahta çıkma hakkı vardı. Türk devlet yönetimindeki bu durumun Devletlerin kısa sürede zayıflayıp dağılmasına neden olduğu söylenebilir.

152- İlk Türk devletlerinin sanatında,- Hayvanların birbirleriyle mücadelelerini konu alan motiflere yer verilmesi

- Sosyal ve ekonomik yaşamda atın binek ve taşıma hayvanı olarak kullanılması - Daha çok eyer, çadır, halı, kilim gibi kolaylıkla taşınabilir ürünlere yer verilmesi durumu hangisinin kanıtı olarak gösterilebilir? Göçebe yaşam biçiminin benimsendiğinin

153- Uygurlar ve Göktürkler yaşamları boyunca farklı topluluklarla karşılaştıkları halde milli benliklerini yitirmemişler ve Türkçe'yi kullanmaya devam etmişlerdir. Yukarıda verilen bilgilere göre hangisine ulaşılabilir? Ulusal kültürün korunduğuna

154- İlk Türk devletlerine ilişkin bazı bilgiler şunlardır; 1. Yerleşik hayata geçen ilk Türk devletidir.(Uygurlar) 2. Alfabe'yi kullanan ilk Türk devletidir.(Göktürkler)

155- Hazar ülkesinde Musevi, şamanist, Müslüman ve Hristiyanların ibadetlerini serbestçe yapabilmeleri - Uygurlarda Mani dinine, Hristiyanlığa ve Budizme ait tapınakların yanyana bulunmaları durumları göz önüne alındığında ilk Türk devletleri için? Farklı görüşlere hoşgörü ile yaklaştığı

156- İlk Türk devletlerinde, Halı, kilim ve çadır dokumacılığına önem verilmesi, Koyun, kuzu, sığır ve tilki derisinden giyim eşyaları yapılması, Yaz kuraklığı başladığında hayvanlara su bulabilmek için göç edilmesi durumlarını destekleyen en önemli yargının hangisi olduğu söylenebilir? İklim ve çevre koşulları yaşam biçiminde etkili olmuştur.

156-Göktürkler; I. Orta Asya'daki Türkleri bir çatı altında toplamışlardır.II. Tarihte "Türk" adıyla bilinen ilk devletin kurmuşlardır. III. Halı, kilim ve çadır dokumacılığında ileri gitmişlerdir.IV. Kurgan adı verilen mezar mimarisinin gelişmiştir.

157- Tarihte "Türk" adıyla bilinen ilk devleti kurmaları ve Orta Asya'daki Türkleri bir çatı altında toplamaları Göktürklerin ulusal özellik taşıyan bir devlet kurduklarının kanıtıdır.

158- Uygurların,- 18 harften oluşan bir alfabe geliştirmeleri- Çinlilerden aldıkları kağıdı kullanmaları- Bugünkü matbaanın esası olan hareketli harflerle matbaayı kurup, kitap basmaları gelişmeleri daha çok alanlardan hangisinde ilerlenmiş olduğunun kanıtıdır? Kültürel yapıda

159- Ülkenin ileri gelenleri ve boy beylerinden oluşan bir meclis olan Kurultay, yönetim

işlerinde etkili olup hükümdara yardımcı olmuştur.

Orta Asya Türk devletlerine ilişkin verilen bilgiler demokratik bir özellik taşıdığı söylenebilir.

160- Türkler ıslamiyet'ten önce On iki Hayvanlı Türk Takvimi'ni kullanırken, ıslam dinine girdikten sonra sırasıyla Hicri Takvim, Celali Takvim, Rumi Takvim ve Miladi Takvimi kullanmışlardır.

161- ıslamiyet öncesi Türk devletlerinde Kurultay adı verilen ülkenin ileri gelen boy temsilcilerinden oluşan bir meclis vardı. Kurultay'da ülkenin kaderini etkileyen, savaş, barış gibi konularda kararlar alınırdı. Kurultay'da herkes sözünü açıkça söyler, gerektiğinde hakanın uygulamaları eleştirilirdi. Fakat tüm bunlara rağmen yine de son karar Türk hakanına aitti. Bu bilgilere göre, ilk Türk devlet anlayışıyla ilgili olarak, Kurultayın kararlarının tavsiye niteliği taşıdığı, Demokratik bir yönetim anlayışının var olduğu, Kurultay'ın danışma meclisi niteliğinde olduğu

162- Ahilik, Türkiye Selçuklu Devleti döneminde (XIII. yüzyılda) ortaya çıkmış, esnaf ve zanaatkarların ticari hayatını şekillendiren sosyal bir teşkilattır. Bu teşkilat Esnaflar arasında dayanışmayı sağlamıştır, Mesleki eğitim sonucunda çırak, kalfa ve usta yetiştirerek bunlara diploma vermiştir.

163-Orta Asya Hun Türklerinin Kültürel Özellikleri göz önüne alındığında yaşadıkları bölgede yapılacak kazılarda tapınak kalıntılarının bulunması beklenmez.

164-Kavimler Göçü sonunda Vizigotlar ıspanya'ya, Franklar Fransa'ya, Slavlar Balkanlara, Saksonlar'da İngiltere'ye yerleşmişlerdir. Bu durum Avrupa'da bugünkü milletler topluluğunun oluşmasına yol açmıştır.

165-Anadolu Selçukluları döneminde, Anadolu kentlerinin gelişerek han, hamam, cami ve kervansaraylarla donandığı ve zenginleştiği görülür. Bu eserler, Ticaret yolları üzerinde bulunan kentlerde daha çok yapılmıştır.

166-Hun Türkleriyle Çinliler arasındaki çatışmalar Mete Hanın ölümünden sonrada devam etti. Çinliler, Türkleri savaşlarla yenemeyeceklerini anlamışlardı. Bunun üzerine Türkleri birbirine düşürmek için propaganda yaptılar, Sonunda Büyük Hun Devleti ikiye ayrıldı. Bir süre sonra da varlıkları sona erdi. Parçaya göre bir devletin devamlılığı öncelikle Toplumda dayanışmanın güçlü olmasına bağlıdır.

167-Anadolu Selçuklularında "Atabey" adı verilen devlet adamlarının görevleri, Melikleri devlet yönetimine hazırlamaktı.

168-Büyük Selçuklularda eyaletlerdeki adalet işlerine kadılar bakardı.

169-Türklerin ıslamiyeti Kabul etmeden önce kullanmış oldukları Takvim, 12 Hayvanlı Türk Takvimidir.

170- Hunların Avrupa topraklarına ilerlemesi, M.S. 375 yılında Kavimler Göçünün başlamasına neden olmuştur.

171-Türk Tarihinin ve Edebiyatının bilinen ilk yazılı belgesi, Orhun kitabeleridir.

172-Orta Asya Türk Kültürü ile ıslam Kültürünün birleştirilerek, Türk-ıslam Kültür ve Medeniyetinin kurulması Karahanlılar ile başlamıştır.

173-Tarihte ilk kez bütün Türkleri bir bayrak altında toplayan Türk topluluğu Hunlardır.

174-Türklerin, Abbasiler döneminde ilk hizmetleri daha çok askerlik alanında olmuştur.

175-Gaznelilerin Türk-ıslam tarihindeki en önemli özelliği, Hindistan'a ıslamiyeti ***ürmeleridir.

176-Anadolu Selçuklularında ıkta toprakları gelirleri hizmet ve maaş karşılığı olarak komutanlara, askere ve devlet adamlarına verilen topraklardır, Bu sistemle hazineden para harcamadan ordu oluşturma amaçlanmıştır.

177-Türklerin Avrupa içlerine kadar ilerlemelerinin başlangıcı olan Kavimler Göçü Büyük Hun devletinin, dağılmasından sonra başlamıştır.

178-Anadolu Selçuklu devletinde eyaletlerdeki askerlik işlerinden Subaşı sorumluydu.

179- Orta Asya'da Avar egemenliğinin sona ermesinden sonra 552 yılında kurulmuş olan devlet aşağıdakilerden hangisidir? Göktürkler

180- Anadolu Selçukluları döneminde çiftçilere işleyebilecekleri kadar toprak verilir, topraklar ekilip biçildikleri sürece babadan oğula kalırdı.Bu durumun aşağıdakilerden hangisine karşı bir önlem niteliği taşıdığı savunulabilir? Toprakların devletin denetimi dışında el değiştirmesine

181- Asya Hunları ile Çinliler arasında yaşanan en büyük sorun aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmıştır? Hunlarla Çinliler arasında ıpek Yoluna egemen olma mücadelesi

182- ıslam dünyasında önemli bir eğitim öğretim kurumu olan Nizamiye Medresesi'ni hangi Türk devleti kurmuştur? Selçuklular

183- Büyük Selçuklularda, fethedilen toprağın fethedenin malı olması, hangisinde etkili olmuştur? Feodal beyliklerin ortaya çıkmasında

184- Anadolu Selçuklularında ıkta adı verilen toprak yönetim sistemi Osmanlılarda geliştirilerek düzenli bir şekilde uygulanmıştır.Osmanlılarda uygulanan bu toprak yönetim sistemi hangisidir? Dirlik

185- Karahanlılar Devleti, hangi özellikleri ile Göktürk Devleti'nden ayrılır? ıslam dinini kabul etmesi.

186- ılk Türk devletlerinde Kurultayın savaş, barış gibi önemli konularda aldığı kararlar kağanı bağlamazdı.Buna göre, Kurultay Danışma meclisine benzemektedir.

187- ıslamıyet'ten önceki Türklerde, savaştan dönen yiğitlerin ağırlandığı, yoksulların donatıldığı, dini ve milli bakımdan önemli günlerin hep birlikte kutlandığı şölenler yapıldı.Bu şölenlerin hangisini sağladığı savunulabilir? Toplumsal Dayanışmayı

188- ıslamıyet'ten önce Türk devletlerinde kağanın eşine "hatun" unvanı verilirdi.Hatunun, elçileri kabul etmesi kağanı temsil etme yetkisinin olduğunu gösterir.